

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1917 kl. 2 e. m.

Utlåtande, angående ifrågasatt utgivande av ett personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866.

I anledning av en inom första kammaren av herr Kjellén väckt motion beslöt förlidet års riksdag uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta genom sakkunnig person verkställa utredning i och för upprättande och utgivande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866 samt efter verkställd utredning framlägga resultatet därav för riksdagen.

Med förmälan att omförmälda utredning nu blivit fullbordad hava fullmäktige i en till bankoutskottet avlåten, den 4 april 1917 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Fullmäktige
i riksgälds-
kontoret.

»Med anledning av inom första kammaren av herr Kjellén väckt motion nr 9 och på hemställan av bankoutskottet, till vilket motionen hänvisats för behandling, beslöt 1916 års riksdag uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta genom sakkunnig person verkställa utredning i och för upprättande och utgivande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tidevarvet 1809—1866 samt efter verkställd utredning framlägga resultatet därav för riksdagen.

Sedan den begärda utredningen nu blivit fullbordad, få fullmäktige härmed till utskottet överlämna densamma och därjämte i ärendet anföra följande.

Herr Kjellén har i sin förenämnda motion framhållit, att det numera föreläge ett sammanhängande register till riksdagens protokoll från och med 1809 till och med 1910, i tre serier: den första, omfattande tiden 1809—1866 och upprättad år 1893 av J. Johansson i Noraskog; den andra, omfattande tiden 1867—1899 och upprättad åren 1899—1901 av densamme, samt den tredje, omfattande tiden 1900—1910 och upprättad år 1913 av fil. doktor K. Hagman. Av dessa tre registerverk omfattade emellertid endast de två senare både person- och sakregister, under det att det första blott innehölle sakregister. Den brist, som sålunda förefunnes, borde enligt motionärens mening undanröjas genom utgivande på statens bekostnad av ett fullständigt personregister för tiden 1809—1866.

På begäran av bankoutskottet avgåvo fullmäktige yttrande över motionen och förklarade däri, att, då även fullmäktige funno önskvärt, att den berörda bristen bleve avhjälpd, fullmäktige icke hade något att erinra mot motionärens hemställan om uppdrag åt fullmäktige att verkställa utredning av frågan. Fullmäktige bifogade ett av dem infortrat utlåtande av riksdagens bibliotekarie, däri denne för sin del tillstyrker motionärens framställning om utredning.

Under återopande av dess uttalanden hemställde utskottet om bifall till motionen; och beslöt riksdagen i enlighet med utskottets hemställan.

Till fullgörande av det uppdrag, fullmäktige sålunda erhållit, anmodade fullmäktige doktor K. Hagman att verkställa den begärda utredningen; och fingo fullmäktige den 27 april 1916 från denne mottaga ett så lydande utlåtande:

»Sedan professor Rud. Kjellén i ett inom nu pågående riksdags första kammare väckt förslag om en utredning i och för upprättande och utgivande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tidevarvet 1809—1866, så har efter vederbörlig handläggning inom riksdagen och hos fullmäktige i riksgäldskontoret överlämnats åt mig för utredning de handlingar, som i saken föreligga; och skyndar jag att härmed fullgöra det mig sålunda anförtrodda uppdrag, dock med det förbehåll att å ena sidan ämnets vidd och omfattning och å andra sidan den korta tid, som stått mig till buds, torde lända mig till ursäkt för bristande fullständighet.

Den högt aktade motionären har framhållit, hurusom han med sin hemställan till riksdagen velat avhjälpa det mest trängande behovet i fråga om personregister efter 1809 för de tider i synnerhet, då sådant register alldeles fattas över en avdelning av riksdagen, men även för de tider, då riksdagsregistren äro ofullständiga beträffande det personalhistoriska innehållet i desamma.

Motionären har i detta syfte på anförda skäl begränsat sin framställning så till vida, att den för närvarande gäller tidevarvet 1809—1866 i vårt lands historia.

Sedermera har riksdagen, med bifall till motionärens hemställan, i skrivelse till sitt riksgäldskontor om utredning i ämnet betonat nödvändigheten därav, att bemälda utredning måtte omfatta grunderna och sättet för ett *fullständigt* register till riksdagens protokoll under nyss angivna tidrymd.

Under sådana förutsättningar och övriga i denna sak förekomna omständigheter kan det måhända synas djärvt av undertecknad, som i det hela med livligt bifall hälsat motionärens förslag, att däri göra en begränsning, som nog han själv anser såväl onödig som onyttig.

Emellertid torde det tillåtas mig att här, utan annan hänsyn än till vad jag anser för riket bäst, framlägga min övertygelse därom, att det äsyftade målet i detta ärende, även om något av den krävda »fullständigheten» i det önskade personalregistret eftersattes, uppnås på det sätt jag nu föreslår.

Ganska förtrogen som jag sedan gammalt är med riksdagshandlingarna från 1809 till 1840—41 års riksdag, väckte det alls ingen överraskning att finna, hurusom just där motionärens förträffliga utredning slutar börja svårigheterna, för så vitt det t. ex. gäller att taga reda på de bortåt 50 hedervärda ledamöter av bondeståndet, som alla vid 1809 års och åtskilliga följande riksdagar hette Anders Andersson, deras förtroendeuppdrag inom sitt stånd, deras ofta mycket kortvariga ledamotskap i utskott och andra riksdagens delegationer m. m.

Låt vara, att detta är ett drastiskt exempel, men i själva verket föreligga för den nämnda tiden samma svårigheter med hänsyn till borgare- och prästestånden. Däremot medger jag villigt, att beträffande ridderskapet och adeln man i någon mån kan finna

de i förevarande aveende äskade upplysningarna, dock under för vår tid främmande rubrikerna »Electorer» och »Lista», men ingalunda under de sökta uppslagsorden »Val» »Utskottsval» eller dylikt.

Medges måste, att denna brist för fullständighetens skull borde avhjälpas. Men när man besinnar att genomforskan det av 1000-tals oktavsidor för att i det nu tillämnade registret kunna ståta med uppgift på den sida, där det på en rad förmåles, att N. N. valdes som efterträdare i X utskott, icke svarar mot mödan ävensom att en samvetsgrann registerutarbetare icke törs tro på fyndet i fråga, utan för säkerhetens skull måste under dagar eller veckor genomgå respektive utskotts eller annan riksdagens delegations protokoll, så förefaller det hela — eftersom tid är pengar — även för staten som ett onödigt slöseri med arbetskraft.

Emellertid är jag å andra sidan villig medgiva, att fall kunna ges, då en framtida forskare söker sin man icke under de upplysningar, som enligt mitt förslag böra meddelas i det tilltänkta personalregistret 1809—1866 utan tvärtom under ett sökt men icke funnet register över t. ex. statsutskottets sammansättning år efter år och under skilda delar av samma år under nyssnämnda period av riksdagens verksamhet under sagda tidevarv.

Mig synes emellertid, att dylika detaljer av riksdagens historia böra överlämnas åt den enskilda forskningen, och skulle riksdagen för ett visst fall — dock föga sannolikt — behöva dylika upplysningar, så äger den fullväl medel och utvägar att på snabbaste och tillförlitligaste sätt skaffa sig den önskade vissheten, vare sig kammare, utskott eller annan delegation eller någon av riksdagens ombudsmän fordrar dylika upplysningar. Salunda får jag för min del avstyrka att riksdagen bifaller motionärens förslag i de delar därav, som handla om fullständiga uppgifter rörande respektive tiders riksdagsmäns befattningar inom riksdagen utom deras huvuduppgift såsom representanter för sina valkretsar.

Beträffande anordningen av ifrågavarande register, såsom jag tänkt mig den, må må först förutskickas, att huvuddelen av registret enligt min mening (själva namnföljden med upplysningar om riksdagar som vederbörande bevistat, ävensom rörande deras inlägg i riksdagsarbetet i form av motioner och anföranden) fördelas på respektive stånd, men att därtill fogas ett efter bokstavsföljd ordnat »naket» namnregister över samtliga riksdagsmän vid de under perioden 1809—66 timade riksdagar, med hänvisningar till riksståndens specialregister i det nya personregistret; vidare att en del typografiska ändringar i siffermaterialet vidtagas, ägnade att bereda överskådlighet; slutligen att format, tryckstilar och den trespaltiga uppställningen bliva desamma som i det av mig utarbetade »Register till Riksdagens protokoll med bihang 1900—1910.»

Rörande antalet tryckark kan jag för närvarande icke meddela någon viss förmodan eller uppgift.

Det fullt nya i arbetet skulle bliva vad som däri avhandlar prästeståndet t. o. m. 1835 års riksdag. Emellertid måste alla uppgifter ur såväl de handskrivna (Nauckhoffs bägge) som tryckta registren omarbetas till en gemensam form.

Tiden för utarbetandet av ett register med den typ jag här ovan föreslagit anslår jag till 1 år från kontraktets datum; tryckningen torde kunna börja $\frac{1}{2}$ år och vara fullbordad $1\frac{1}{2}$ år, räknat från samma datum.

Skäligt författarehonorar synes mig vara 5,000 kronor, och i betraktande av den nödvändiga kontrolläsningen av manuskriptet mot originalet samt minst dubbla mot-

läsningar av korrekturet torde 1,500 kronor för 2:ne kvinnliga biträden anses icke obilligt.

Vördsamt
Konrad Hagman.»

Då doktor Hagman i sitt ovanintagna utlåtande uttalat en mening angående ifrågasatt registerverk, som väsentligen skilde sig från motionärens, ansågo sig fullmäktige böra bereda denne tillfälle att uttala sig angående doktor Hagmans förslag; och fingo fullmäktige från professor Kjellén den 10 maj 1916 mottaga en skrivelse av följande lydelse:

»Sedan fullmäktige till mig remitterat en av doktor K. Hagman verkställd utredning i och för upprättande och utgivande av ett fullständigt personalregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—66, så får jag över denna utredning avgiva följande yttrande.

Det åt doktor Hagman lämnade uppdraget innebar i främsta rummet kravet på en undersökning av det åsyftade arbetets omfattning och därpå beroende kostnader. Härom innehåller doktor Hagmans skrivelse endast: »rörande antalet tryckarkan jag för närvarande icke meddela någon viss förmodan eller uppgift» — en ovisshet, som emellertid icke förhindrat honom att efteråt göra en beräkning såväl angående tidrymden för utgivningen som angående »författarehonorar». I stället faller tyngdpunkten i doktor Hagmans yttrande på en kritik av förslaget egna förutsättningar, och de få uppgifter han meddelar avse ett arbete som stämpats ifrån det av riksdagen ifrågasatta *fullständiga* registret till ett register *utan* anvisningar om riksdagsmännens uppdrag inom riksdagen och dess delegationer.

Utän att uppehålla mig vid egendomligheten i en »utredning», som väsentligen utgöres allena av en kritik av själva uppdraget, får jag uttala, att det icke varit motionärens och väl icke heller riksdagens mening att, då frågan överhuvud upp tagits, här åstadkomma endast ett nytt styckeverk, som förr eller senare skulle i sin tur behöva suppleras genom ett nytt arbete.

Doktor Hagman föreslår, att det nu ifrågasatta registret, i likhet med både registret för 1867—99 och det för 1900—1910, skulle sakna uppgifter om riksdagsmännens parlamentariska karriär, och han grundar denna ståndpunkt därpå, att denna sida av uppgiften är särskilt besvärande för utgivaren. Detta besvär bör dock icke överdrivas. Då utgivaren i alla händelser för vissa delar av materialet måste gå igenom detsamma blad för blad (för att anteckna sidorna för yttranden), synes det icke vara synnerligen mycket mera påkostande att därvid ävenledes anteckna de uppgifter angående förändring i riksdagsuppdrag, som tilläventyrs förekommit efter riksdagens konstituering, i synnerhet om han därvid för sig fastslår en förnuftig begränsning (så t. ex. falla ledamotkap i ståndens tillfälliga deputationer givetvis utanför ramen). Givetvis måste dylika anteckningar kollationeras eller eventuellt kompletteras genom studium av utskottens egna protokoll, men kunna ock därmed underlättas. Jag tillåter mig, i motsats mot doktor Hagman, också antaga, att detta besvär verkligen »svarar mot mödan». Det förefaller mig, som skulle ofullständigheten på denna punkt — med det alltjämt stegrade intresset för personalhistoria — beröva det tilltänkta arbetet en väsentlig del av dess betydelse, både för forskaren och för allmänheten.

I vad som nu från doktor Hagmans sida anförts ser jag alltså ingen anledning att överge riksdagens förutättning av ett fullständigt register. Det förefaller mig ock, som om arbetet även i denna omfattning skulle kunna utföras av fullt kom-

petent person för ett mindre »författarehonorar» än doktor H. här satt i fråga för ett stympat verk.

Stockholm den 9 maj 1916.

Rudolf Kjellén.»

Då fullmäktige funno ytterligare utredning i frågan erforderlig, uppdrogo fullmäktige åt förste kanslisten hos riksdagens andra kammare, juris kandidaten Martin Seth att verkställa sådan utredning.

Den 18 november 1916 inkom från herr Seth till fullmäktige en skrivelse med den begärda utredningen, så lydande:

»Med anledning av mig lämnat uppdrag att verkställa utredning i och för upprättande och utgivande av ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tidevarvet 1809—1866 får jag härmed anföra följande.

Den av mig verkställda utredningen har givetvis varit i allra högsta grad ofullständig, enär jag endast kunnat genomgå en bråkdel av det material, som måste bearbetas i och för upprättandet av ett sådant register. Jag tror dock, att en ännu grundligare undersökning knappast kan vara erforderlig för att något så när kunna bedöma arbetets omfång och svårigheter.

För att bilda mig en någorlunda tillförlitlig uppfattning om arbetets omfång och den ungefärliga tid, som kan beräknas åtgå för registrets upprättande, har jag genomgått två delar av ridderskapets och adelsns protokoll vid 1862—1863 års riksmöte. Jag har utvalt just dessa delar av två skäl: *dels* därför att jag trott mig finna deras omfång motsvara ungefärliga medeltalet för samtliga protokollsband, *dels ock* därför att jag därigenom skulle få ett någorlunda stort antal uppslagsord. De hava också uppgått till ett antal av 283.

Naturligtvis bortser jag icke från den oöverstigligen svårigheten att finna ett verkligt nolmalband bland protokollen; men jag tror, att det av mig bearbetade materialet skall lämna en ganska god grund för bedömandet av verkets omfång.

Den tid, som för mig åtgått för genomgående av dessa två delar, utgör 44 timmar, varav 30 timmar falla på första delen och 14 på den andra. Skillnaden beror till stor del därpå, att första delen innehåller uppgift om de allra flesta val, som under riksdagen förrättades, uppgifter, vilka givetvis taga en avsevärd längre tid att registrera än då det huvudsakligen gäller att anteckna pagina för olika yttranden.

Med utgångspunkt från den tid, jag behövt för genomgående av dessa två band, tror jag mig, utan att alltför mycket räkna fel, kunna bedöma den tid, som skulle erfordras för hela arbetets slutförande.

Hela antalet protokollsband utgör 631, varav 68 stycken motsvara det av mig genomgångna första bandet, och 563, motsvara det av mig genomgångna andra bandet. Beräknas en medeltid av 25 timmar för de 68 banden och 12 timmar för de 563 banden, kommer jag till följande resultat:

$$\begin{array}{r} 25 \times 68 = 1.700 \text{ timmar} \\ 12 \times 563 = 6.756 \quad \text{»} \end{array}$$

Summa 8,456 timmar.

Härtill bör dock läggas den tid, som erfordras att genomgå de 341 bihangsbanden samt — jag fruktar, att detta kan bliva nödvändigt — utskottens handskrivna protokoll. Det får ej heller förbises, att en avsevärd tid måste ägnas åt att i tillgängliga uppslagsböcker kontrollera namn, titlar och dylikt, varvid särskilt bör ihågkommas, att, vad bondeståndet beträffar, inga sådana uppslagsböcker i egentlig mening

finnas att tillgå, utan där måste personalkännedom jämte en ingalunda obetydlig erfarenhet på området i många, kanske de flesta, fall vara den enda hjälpkällan. Att ett sådant studium vid sidan av registreringsarbetet är absolut nödvändigt, behöver knappast påpekas. Ehuru jag själv äger en ganska omfattande personalkännedom på området, har jag dock — trots det av mig valda materialet hör till det lättast bearbetade — flera gånger blivit ställd inför ganska svåra tolkningsfrågor. Erfarenheten har också tydligt och klart visat mig att man ingalunda blint får lita på de namnuppgifter, som förekomma i protokollen.

Huru lång tid, som kan erfordras för att genomgå allt det nu senast berörda materialet, är svårt att bedöma. Utan överdrift torde man dock kunna beräkna den till åtminstone 544 timmar; härigenom skulle man för hela manuskriptets utarbetande vara uppe på en tid av 9,000 timmar.

Därest registrets utarbetande kommer att anförtros en person, som helt kan ägna sig åt uppdraget, lär man knappast kunna ifrågasätta, att denne skall stå ut att använda mer än $\frac{1}{4}$ av årets 8,760 timmar till detta nog så enformiga arbetete. Enligt denna beräkning skulle åt arbetet kunna ägnas högst 2.200 timmar om året, till följd varav registret knappast skulle kunna beräknas ligga färdigt i manuskript förr än tidigast fyra år efter dess påbörjande — detta dock, enligt mitt förmenande, i gynnsammaste fall. *Relativt* fortare borde, synes det mig, arbetet kunna gå, därest en person med även annan sysselsättning kommer att utföra detsamma; ty han erhåller ju genom sin övriga verksamhet en nog så behövlig omväxling i det enformiga registerarbetet. Men en sådan person lär väl näppeligen dock kunna disponera mer än 3 à 4 timmar om dagen för registerarbetet, vadan manuskriptet under dylik förutsättning bleve tryckfärdigt först efter sju à åtta år.

Att efter den beräkning, jag gjort, arvodet åt redaktören måste sättas avsevärt högre än doktor Hagman förslagsvis beräknat, torde vara självfallet. Givetvis är det ytterst vanskligt att angiva något belopp, men jag betvivlar, att en på området verkligt sakkunnig redaktör — och om någon annan bör det under inga förhållanden bliva fråga — kan finnas villig åtaga sig uppdraget mot lägre arvode i ett för allt än som kan motsvara omkring 2 kronor i timmen.

Helt naturligt kan registret upprättas på ett mycket enklare sätt än det av mig prövade. Genom att endast avskriva och ordna uppgifterna i de olika protokollsregistren erhåller man ju ett fullständigt persouregister i överensstämmelse med det redan utgivna rörande kammarriksdagarna. Det synes mig dock, som om ett sådant tillväggångssätt ingalunda skulle lämna ett utbyte, motsvarande kostnaderna. Man behöver nämligen ej vara mycket bevandrad på området för att konstatera, att luckor och felaktigheter — helt naturligt för övrigt — finnas litet varstans. Däremot ha dessa årliga register, enligt mitt förmenande, en mycket stor uppgift vid det stora registrets upprättande, i det att de utgöra en särdeles god och välbehövlig kontroll. Men längre bör icke deras uppgift sträckas, ty då bleve hela arbetet, efter vad jag kan se, totalt förfelat.

Jag får därför såsom min bestämda uppfattning uttala, att, därest icke registret kommer att upprättas på det av mig prövade sättet, det vore lyckligare, om intet register alls komme till stånd. Det huvudsakliga skälet mot den av mig föreslagna metoden lär väl — bortsett från kostnaden — vara att söka i den långsamhet, varmed arbetet kommer att fortskrida. Men genom att uppdelning redigeringen av de särskilda ståndens protokoll på olika händer, torde denna olägenhet kunna övervinnas. Huruvida ett sådant uppdelande låter sig annat än teoretiskt tänkas, vågar jag dock icke

med bestämdhet yttra mig om. Helt säkert lär det åtminstone ställa sig svårt att finna flera fullt kompetenta redaktörer.

Stockholm den 15 november 1916.

Martin Seth.»

Fullmäktige hava sedermera under hand anhållit, att ledamöterna av riksdagens andra kammare, professorerna N. Edén och C. Hallendorff ävensom motionären, professor Kjellén, måtte uttala sin mening angående de båda av fullmäktige införskaffade utredningarna. Nämnda herrar hava därvid uttalat sig för ett *fullständigt* register och med denna utgångspunkt förklarat, att den av herr Seth verkställda utredningen gäve bättre ledning för bedömande av kostnaderna för arbetet och den tid, detta komme att kräva. De ansåge emellertid, att såväl de kostnader som den tid, herr Seth beräknat, borde kunna nedbringas. Detta syntes — enligt förslag av herr Hallendorff — kunna ernås, om ledningen av registerarbetet överlämnades till en högt kvalificerad person, under det att själva grovarbetet med protokollbandens genomgående och dylikt utfördes av mindre kvalificerade men noggranna medarbetare. Ledaren av arbetet skulle angiva riktlinjerna för detsamma, övervaka och kontrollera arbetet samt utreda mera invecklade spörsmål.

Kostnaderna för registreringsarbetet beräknas av herr Hagman till 6.500 kronor (inberäknat korrekturläsning) och av herr Seth till 18.000 kronor. Herr Hallendorff har, under betonande, att någon pålitlig grund för beräkningen ännu inte finnes, ansett sig helt förslagsvis kunna räkna med siffran 14—16.000 kronor. Härtill skulle komma kostnaderna för arbetets tryckning, rörande vilka inga som helst beräkningar föreligga.

Enligt fullmäktiges mening är det icke möjligt att för närvarande komma till någon fullt säker kostnadssiffra; men anse fullmäktige dock sannolikt, att med det av herr Hallendorff föreslagna arbets sättet kostnaderna böra kunna nedbringas under de av herr Seth beräknade.

Fullmäktige vilja vidare såsom sin uppfattning uttala, att registerverket icke bör utgöra allenast en sammanarbetning av redan förefintliga register, utan, i enlighet med motionärens förslag, vara fullständigt samt grundat på direkta undersökningar av protokoll och annat tillgängligt material, samt arbetet därmed anordnas på sätt herr Hallendorff ifrågasatt. Med hänsyn till svårigheten att nu beräkna totalkostnaden för arbetet, torde det enligt fullmäktiges mening vara lämpligast, att riksdagen, därest den beslutar, att arbetet skall komma till stånd, medgiva, att av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader må utgå ett belopp av förslagsvis 8.000 kronor att av fullmäktige användas för arbetets påbörjande, med skyldighet för fullmäktige att till bankoutskottet vid 1918 års riksdag inkomma med redogörelse för arbetets fortskridande och med de förslag, som av omständigheterna kunna påkallas.»

Utskottet.

Bankoutskottet anser för sin del det vara önskvärt, att redan förefintliga register till riksdagens protokoll kompletteras med ett fullständigt personregister för här ifrågavarande period.

Såsom av fullmäktiges utredning framgår, föreligga beträffande sättet för arbetets utförande två förslag, vilka beräknats draga en kostnad av, det ena 6,500 kronor och det andra 18,000 kronor, vartill komme tryckningskostnader. Fullmäktige hava beträffande dessa alternativ in-

hämtat yttrande av såväl motionären som professorerna N. Edén och C. Hallendorff, vilka samtliga uttalat sig för det senare alternativet, varvid dock kostnaderna ansetts kunna nedbringas till 14—16,000, kronor, tryckningskostnaderna däri icke inberäknade.

Även fullmäktige hava för sin del tillstyrkt, att det senare alternativet måtte komma till utförande i enlighet med det arbetsätt, professorn Hallendorff föreslagit; och har utskottet för sin del icke något att häremot erinra.

Beträffande upplagens storlek anser sig utskottet, på grund av under hand inhämtade upplysningar om åtgången av de tidigare utgivna registren, böra förorda, att densamma bestämmas till 800 exemplar.

Vidkommande kostnaderna hava fullmäktige med framhållande av svårigheterna att nu beräkna totalkostnaden för arbetet föreslagit, att ett belopp av förslagsvis 8,000 kronor, som borde utgå av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader, ställes till fullmäktiges förfogande för arbetets påbörjande med skyldighet för fullmäktige att till bankoutskottet vid 1918 års riksdag inkomma med redogörelse för arbetets fortskridande och med de förslag, som av omständigheterna kunde påkallas.

Utskottet, som icke haft något att häremot erinra, har emellertid i likhet med vad som föreslagits beträffande ifrågasatt register över kyrkomötets protokoll, med hänsyn till nu rådande höga priser å papper, tryckning, bindning m. m. ansett, att med arbetets utförande bör tills vidare anstå; och synes det lämpligen böra överlämnas åt fullmäktige att bestämma tidpunkten för arbetets utgivande.

Utskottet hemställer alltså,

att, i anledning av förevarande framställning, riksdagen må

dels uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta utarbета och å tid, som med hänsyn till vad ovan anförts fullmäktige finna lämplig, i en upplaga av 800 exemplar till trycket befordra ett fullständigt personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866,

dels ock bemyndiga fullmäktige att av förslagsanslaget till riksdags- och remissionskostnader använda ett belopp av förslagsvis 8,000 kronor för arbetets påbörjande.

Stockholm den 8 maj 1917.

På bankoutskottets vägnar.

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Hedenstierna, Hallin, Neiglick, Gustafsson*, friherre *Langenskiöld, Ekman, Wickman* och *Roos* samt
av andra kammaren: herrar *Vahlquist, Carlson* i Herrljunga, *Lindvall, Jonsson* i Gumboda, *Jonsson i Hå, Olsson* i Rödningberg och *Kahlström*.
